

Byte av företagsform

- **En checklista för bokförare inför eventuell ombildning**

Johanna Nygård

Examensarbete för tradenom (YH)-examen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2022

EXAMENSARBETE

Författare: Johanna Nygård
Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa
Inriktning: Ekonomiförvaltning
Handledare: Anna-Lena Berglund

Titel: Byte av företagsform
– En checklista för bokförare inför eventuell ombildning

Datum: 8.5.2022

Sidantal: 42

Bilagor: 3

Abstrakt

När man som ny företagare grundar sitt företag behöver man till en början välja företagsform. De vanligaste företagsformerna är enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag och aktiebolag. Företagsformen väljs bland annat utifrån verksamheten som kommer att bedrivas. I takt med att företaget växer kan lönsamheten i den företagsform man valt minska. Som bokförare har man goda kunskaper om företagets ekonomiska läge. Utifrån dessa kunskaper kan bokföraren föreslå ett byte av företagsform som skulle vara mer lönsam för företagaren med tanke på till exempel skatten som företagaren betalar.

Syftet med examensarbetet var att utforma en checklista för bokförare som kan användas inför en eventuell ombildning. Tanken med checklistan är att den ska kunna fungera som underlag för bokföraren för att vid lämpligast tillfälle kunna föreslå ombildningen för företagaren. Syftet med arbetet var även att kort redogöra för hur en bolagsombildning går till rent praktiskt.

Examensarbetets empiriska del bestod av en kvalitativ forskningsmetod i form av intervjuer. Forskningsmetoden valdes för att få en djupare inblick i ämnet för att kunna skapa en så väsentlig checklista som möjligt. Intervjuerna gjordes med fyra respondenter som alla har mycket kunskap och erfarenhet av ämnet ombildningar och intervjufrågorna ställdes utifrån respondenternas kunskapsnivå.

Resultatet i arbetet är en checklista för bokförare inför en eventuell ombildning. Checklistan har utformats utifrån relevant teori och de kvalitativa intervjuerna. Checklistan består av fyra kategorier baserade på examensarbetets fyra frågeställningar och innehåller punkter som anses viktiga på olika sätt vid en ombildning. Med hjälp av checklistan uppnåddes med andra ord syftet med arbetet och frågeställningarna besvarades.

Språk: svenska

Nyckelord: företagsform, bokförare, checklista, företagsbeskattning, bolagsombildning

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Johanna Nygård
Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa
Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinto
Ohjaaja: Anna-Lena Berglund

Nimike: Yritysmuodon vaihto

– Tarkistuslista kirjanpitäjille ennen mahdollista muutosta

Päivämäärä: 8.5.2022

Sivumäärä: 42

Liitteet: 3

Tiivistelmä

Kun uusi yrittäjä perustaa yrityksen, on ensin valittava yrityksen muoto. Yleisimmät liiketoimintamuodot ovat yksinyrittäjä, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja osakeyhtiö. Yrityksen muoto valitaan muun muassa suoritettavan toiminnan perusteella. Yrityksen kasvaessa yhtiön valitsemien muodon kannattavuus voi laskea. Kirjanpitäjällä on hyvä tietämys yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tämän tiedon perusteella kirjanpitäjä voi ehdottaa yritysmuodon muutosta, joka olisi yrittäjälle kannattavampi, kun otetaan huomioon esimerkiksi yrittäjän maksama vero.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella kirjanpitäjille tarkistuslista, jota voidaan käyttää mahdolliseen muuttamiseen. Tarkistuslistan ajatuksena on, että sen pitäisi toimia perustana kirjanpitäjälle, jotta hän voi ehdottaa muutosta yrittäjälle sopivimmalla hetkellä. Työn tarkoituksena oli myös kuvata lyhyesti, miten yritysmuodon muuttaminen toteutetaan käytännössä.

Opinnäytetyön empiirinen osa koostui laadullisesta tutkimusmenetelmästä haastattelujen muodossa. Tutkimusmenetelmä valittiin saadakseen syvempi käsitys aiheesta, jotta saataisiin mahdollisimman olennainen tarkistuslista. Haastatteluissa oli mukana neljä vastaajaa, joilla kaikilla on paljon tietoa ja kokemusta muuttamisesta, ja haastattelukysymykset esitettiin vastaajien tietämyksen perusteella.

Työn tuloksena on kirjanpitäjien tarkistuslista ennen mahdollista muutosta. Tarkistuslista on suunniteltu asiaankuuluvan teorian ja laadullisten haastattelujen perusteella. Tarkistuslista koostuu neljästä opinnäytetyön neljään kysymykseen perustuvasta kategoriasta, ja se sisältää kohtia, joita pidetään muutoksessa eri tavoin tärkeinä. Toisin sanoen tarkistuslistan avulla saavutettiin työn tarkoitus ja tutkimuskysymyksiin vastattiin.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: yritysmuoto, kirjanpitäjä, tarkistuslista, yritysverotus, yritysmuodon muutos

BACHELOR'S THESIS

Author: Johanna Nygård
Degree Programme: Bachelor of Business Administration
Specialisation: Financial Administration
Supervisor: Anna-Lena Berglund

Title: Change of company form
– A checklist for accountants before a potential transformation

---

Date: 8.5.2022

Number of pages: 42

Appendices: 3

Abstract

When you as an entrepreneur found your company, you need to choose a company form. The most common company forms are sole trader, general partnership, limited partnership, and limited company. The company form is, among other things, chosen based on the business that the company will do. As the company grows, the profitability of the company's chosen form may decrease. As an accountant you have a good knowledge of a company's financial situation. Based on this knowledge, the accountant can suggest a transformation that could be more profitable for the entrepreneur by considering, for example, the tax that the entrepreneur is paying.

The purpose of the thesis was to create a checklist for accountants that can be used before a potential transformation. The idea behind the checklist is that it should work as a support for accountants to at the most appropriate time be able to suggest the transformation to the entrepreneur. The purpose was also to briefly explain how the company transformation practically works.

The empirical part of the thesis consisted of a qualitative research method in the form of interviews. The research method was chosen to spark a deeper insight into the subject in order to create as essential a checklist as possible. The interviews were held with four respondents who all have a lot of knowledge and experience of the subject of transformations and the interview questions were asked based on the respondents' level of knowledge.

The result of the thesis is a checklist for accountants before a potential transformation. The checklist has been formed based on relevant theory and qualitative interviews. The checklist consists of four categories based on the four question formulations in the thesis and contains points, which are considered important in different ways in a transformation. In other words, with the help of the checklist, the purpose of the thesis was achieved and the question formulations were answered.

Language: Swedish

Key words: company form, accountant, checklist, company taxation, company transformation

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte och problemformuleringar	2
1.2	Avgränsningar	2
1.3	Metod och tillvägagångssätt.....	3
2	Företagsformerna	4
2.1	Enskild näringsidkare.....	4
2.2	Personbolag.....	4
2.2.1	Öppet bolag.....	4
2.2.2	Kommanditbolag	5
2.3	Aktiebolag	5
3	Företagsformernas olikheter.....	7
3.1	Beskattning.....	7
3.2	Eget kapital	9
3.3	Löner, privata uttag och vinstutdelning	10
3.4	Kilometerersättning och dagtraktamenten.....	11
3.5	Hyra till ägaren.....	12
3.6	Övriga olikheter	13
4	Bolagsombildning	14
4.1	Orsaker till en bolagsombildning.....	14
4.2	Bolagsombildning i praktiken	15
4.2.1	Enskild näringsidkare till personbolag.....	15
4.2.2	Personbolag till aktiebolag	16
4.2.3	Enskild näringsidkare till aktiebolag	17
4.2.4	Beskattning vid ombildning	18
4.2.5	Aktiebolag till personbolag eller enskild näringsidkare	19
5	Empiri	21
5.1	Undersökningsmetod	21
5.2	Reliabilitet och validitet.....	22
6	Resultat och analys	23
6.1	Resultatpresentation	23
6.1.1	Intervju: grupp 1	23
6.1.2	Intervju: grupp 2	27
6.2	Analys.....	30
6.2.1	Analys av intervju: grupp 1.....	30
6.2.2	Analys av intervju: grupp 2.....	33
6.3	Checklista för bokförare inför en eventuell ombildning.....	34

7	Avslutning	38
8	Litteraturförteckning.....	40

Figurförteckning

Figur 1. Statens inkomstskatteskala för år 2022.....	8
--	---

Bilageförteckning

Bilaga 1	Intervjuunderlag – grupp 1
Bilaga 2	Intervjuunderlag – grupp 2
Bilaga 3	Checklista för bokförare inför en eventuell utbildning

1 Inledning

Enligt Handelsregistret fanns det 641 619 företag i Finland 3.1.2022 och under år 2021 registrerades 41 009 nya företag i Finland, vilket är en ökning på runt 2 500 av motsvarande siffror från år 2020. Som ny företagare bör man till att börja med välja företagsform. Då har man flera olika företagsformer att välja mellan, bland annat enskild näringsidkare, kommanditbolag, öppet bolag eller aktiebolag. Företagsformen väljs utifrån den verksamhet som företaget kommer att bedriva. Andra faktorer som kan påverka valet är bland annat skattefrågor, ägarförhållande, finansiering och risk. Ifall företagsverksamheten är småskalig och man är ensam företagare är företagsformen enskild näringsidkare ett bra alternativ. Har man däremot för avsikt att företagsverksamheten ska vara större och till och med satsar på expansion passar aktiebolag bättre som företagsform.

De olika företagsformerna har vissa olikheter, bland annat när det gäller beskattningen. Som enskild näringsidkare räknas företagsverksamhetens resultat till den personliga beskattningen tillsammans med företagarens övriga inkomster. Resultatet beskattas då till viss del som förvärvsinkomst, enligt en progressiv skatteskala, och till viss del som kapitalinkomst. I ett personbolag, dvs. öppet bolag eller kommanditbolag, gäller samma, företagaren beskattas för sin del av företagsverksamhetens resultat i den personliga beskattningen. I ett aktiebolag däremot är det bolaget i sig som står för skatten och aktieägaren beskattas inte personligen för det resultat som aktiebolaget genererat. Skatteprocenten för ett aktiebolag är oberoende av resultatets storlek tjugo procent och kallas samfundsskatt. (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, 2022)

I många fall är enskild näringsidkare den företagsform man väljer att börja med. Företagsverksamheten är till en början småskalig men växer och blir större i takt med att verksamheten och kundkretsen ökar. Som tidigare nämnts beskattas resultatet för en enskild näringsidkare genom en progressiv skatteskala, det vill säga desto högre företagets resultat är, desto högre blir även skatteprocenten. Det kan i dessa fall, när verksamheten börjar bli större, vara skäl att fundera på att ombilda sig från enskild näringsidkare till aktiebolag. En ombildning till aktiebolag kunde då innebära skattemässiga fördelar, eftersom beskattningen inte är progressiv i ett aktiebolag utan en fast skatteprocent

används. Vanliga orsaker för en ombildning av företagsform är, förutom de skattemässiga orsakerna, att man vill ha breddat ägande samt en bättre riskhantering. För att ombildningen ska kunna ske smidigt och utan onödiga skattepåföljder krävs en del förarbete och ett korrekt genomförande.

1.1 Syfte och problemformuleringar

Som bokförare har man väldigt bra översikt och kunskap gällande ett företags verksamhet och dess ekonomiska läge. Med denna kunskap kan bokföraren utifrån olika faktorer påpeka eller föreslå för företagaren att en ombildning vore lönsamt för företagets fortsatta verksamhet. Syftet med arbetet var att med hjälp av relevant teori och intervjuer utforma en checklista för bokförare som kan användas inför en eventuell ombildning. Tanken med checklistan är att den ska kunna fungera som ett underlag för bokföraren för att vid lämpligast tillfälle förslå ett byte av företagsform. Syftet med arbetet var även att redogöra för hur en bolagsombildning går till rent praktiskt.

Examensarbetet kommer att besvara följande frågeställningar:

- Vilka faktorer påverkar ifall en bolagsombildning är lönsam?
- Vad bör man observera vid byte av företagsform?
- När är det läge att börja fundera på en ombildning?
- Vad är viktigt att tänka på ur en bokförares synvinkel vid en ombildning?

1.2 Avgränsningar

Detta arbete kommer inte att ta upp alla företagsformer utan fokus kommer att ligga på företagsformerna enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag samt aktiebolag. Arbetet gäller i huvudsak mikroföretag med färre än tio anställda och en årsomsättning under två miljoner euro då det är dessa som berörs mest av ämnet. Arbetet tar inte upp information som gäller offentligt noterade aktiebolag, utan när aktiebolag nämns är det ett privat aktiebolag som menas.

1.3 Metod och tillvägagångssätt

Examensarbetets teoretiska del består av relevant teori för den empiriska delen. Den teoretiska delen består av information gällande företagsformerna enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag och aktiebolag. I teorin tas bland annat upp företagsformernas struktur och deras olikheter i till exempel beskattningen. Den teoretiska delen beskriver även orsakerna till en bolagsombildning samt hur ombildningen sker i praktiken.

Forskningsmetoden som valts i den empiriska delen är en kvalitativ metod i form av intervjuer. En kvalitativ metod används för att få en djupare inblick i och bättre uppfattning om ämnet så att en checklista ska kunna göras så utförlig som möjligt. En närmare beskrivning av forskningsmetoden tas upp i kapitel 5.

2 Företagsformerna

När man till en början startar ett företag finns det flera olika faktorer som påverkar vilken företagsform man väljer. De påverkande faktorerna är bland annat antalet stiftare, kapitalbehovet och ansvaret. Med antalet stiftare menas hur många personer som är med och grundar företaget och detta kan vara antingen en eller flera personer. Kapitalbehovet utgörs av verksamhetens omfattning, ifall behovet av kapital är litet eller stort. Som företagare ansvarar man olika mycket för företagets förpliktelser beroende på vilken företagsform man väljer. Andra faktorer som påverkar valet av företagsform är flexibiliteten i företagets beslutsfattande, utvidgningsmöjligheter, skattefrågor samt hur vinster fördelas och förluster täcks. (Holopainen, 2014)

2.1 Enskild näringsidkare

Enskild näringsidkare, som även kallas enskild firma, är den lättaste företagsformen sett till verksamhet och grundande. Företaget består av företagaren själv, med andra ord en fysisk person, och han eller hon ansvarar personligen för företagets alla förpliktelser. Orsaken till att det är väldigt lätt att grunda en enskild firma är att det inte krävs några formaliteter, såsom skriftliga avtal, före företagsverksamheten inleds. Det krävs inte heller någon kapitalinsats av företagaren för att kunna grunda företaget. Denna företagsform är lämplig ifall man utövar en småskalig verksamhet som i huvudsak baserar sig på företagarens arbetsinsats. (Holopainen, 2014; Tomperi, 2013)

2.2 Personbolag

Personbolagen består av öppet bolag och kommanditbolag. Personbolagen fungerar i princip på samma sätt, men har några små olikheter. Ett personbolag är en skild juridisk person och bolagsmännens tillgångar är åtskilda från personbolagets. (Tomperi, 2013)

2.2.1 Öppet bolag

I ett öppet bolag måste det finnas minst två ägare, så kallade bolagsmän. Bolagsmännen kan utgöras av fysiska personer men även av andra bolag, till exempel aktiebolag.

(Holopainen, 2014). Var och en av bolagsmännen ansvarar solidariskt för företagets förpliktelser, vilket betyder att till exempel en skuld i företaget kan i sin helhet indrivas av endast en bolagsman. Varje bolagsman har även rätt att företräda bolaget och ingå bindande avtal i företagets namn. Denna rätt kan dock begränsas i bolagsavtalet och måste då införas i handelsregistret. I bolagsavtalet finns även överenskommelse om bolagsmännens bolagsinsatser och insatserna kan vara olika stora för olika bolagsmän och utgöras av antingen penninginsats eller arbetsinsats. På grund av strukturen i ett öppet bolag utgör denna företagsform ofta familjeföretag. (Tomperi, 2013)

2.2.2 Kommanditbolag

Precis som i ett öppet bolag måste det finnas minst två ägare i ett kommanditbolag. Ägarna kan antingen vara ansvariga bolagsmän eller tysta bolagsmän och det måste finnas minst en ansvarig bolagsman. En ansvarig bolagsman fungerar på samma sätt som en bolagsman i ett öppet bolag, medan en tyst bolagsman inte kan ingå avtal i bolagets namn utan en särskild fullmakt. I kommanditbolag kommer man överens i bolagsavtalet om bolagsmännens bolagsinsatser. Insatsen för en tyst bolagsman måste vara en egendomsinsats och för en ansvarig bolagsman räcker arbetsinsatsen. Bolagsmännen ansvarar för företagets förpliktelser utifrån de insatser de gjort i bolaget. (Tomperi, 2013; Holopainen, 2014)

2.3 Aktiebolag

Ett aktiebolag är en egen juridisk person och aktieägarna, som kan vara en eller flera, ansvarar inte personligen för bolagets förpliktelser. När man bildar ett aktiebolag ska det upprättas ett skriftligt avtal om bolagsbildningen som undertecknas av samtliga aktieägare. I detta avtal tas bland annat upp aktieägarna och de aktier var och en av dem tecknar samt aktiens teckningspris, det belopp som ska betalas till bolaget för varje aktie. Till avtalet ska man även bifoga en bolagsordning där man till exempel tar upp bolagets hemort och verksamhetsområde. Tidigare när man grundade ett aktiebolag var man tvungen att ha ett aktiekapital på minst 2 500 euro, men från och med juli 2019 är detta inte längre ett måste och det går numera att grunda aktiebolag även utan aktiekapital. (Aktiebolagslag 624/2006)

Aktieägarna tar sina beslut på bolagsstämman, som är det beslutsfattande organet i aktiebolaget och där har alla aktier lika rätt. Besluten som tas på bolagsstämman ska registreras, dateras, numreras och undertecknas. Den ordinarie bolagsstämman ska alltid hållas inom sex månader efter räkenskapsperiodens utgång och där beslutas bland annat om fastställande av bokslutet och hur vinsten ska användas. (Aktiebolagslag 624/2006)

3 Företagsformernas olikheter

Företagsformerna har i jämförelse med varandra vissa olikheter, speciellt när det gäller beskattning av företagsverksamheten, det egna kapitalet och löneutbetalningar till ägarna. I en bolagsform kan beskattningen vara mer avancerad och eget kapital kan vara väldigt simpelt, medan det i en annan bolagsform kan vara tvärtom. Detta kapitel kommer att redogöra för de skillnader som finns mellan företagsformerna och vilka regler som gäller för var och en av dessa.

3.1 Beskattning

Som enskild näringsidkare beskattas man personligen för det resultat som företaget genererar. Företagets resultat räknas ihop med företagarens övriga inkomster och företagaren beskattas då utifrån dessa sammanlagda inkomster. En del av inkomsterna beskattas som kapitalinkomst och en del som förvärvsinkomst. Kapitalinkomstandelen beräknas utifrån föregående års nettoförmögenhet, med andra ord tillgångar minus skulder, och ifall företaget betalat ut löner de senaste 12 månaderna räknas även 30 procent av dessa med. Av detta, tillgångar minus skulder plus 30 procent av lönerna, räknas 20 procent av företagets resultat som kapitalinkomst. Resten av företagsverksamhetens resultat räknas som förvärvsinkomst. Företagaren har även möjlighet att yrka på att endast 10 procent ska räknas som kapitalinkomst eller att det beskattningsbara resultatet i sin helhet ska räknas som förvärvsinkomst, ifall resultatet är så pass lågt att någon av dessa alternativ är mer fördelaktigt. På kapitalinkomstandelen betalas 30 procent i skatt och 34 procent på den del som överstiger 30 000 euro. Förvärvsinkomsten däremot beskattas enligt en progressiv skatteskala, vilket betyder att desto högre förvärvsinkomsten är desto högre blir skatteprocenten. Statens progressiva inkomstskatteskalan för år 2022 redogörs i figur 1. (Tomperi, 2019)

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen, %
19 200–28 700	8,00	6,00
28 700–47 300	578,00	17,25
47 300–82 900	3 786,50	21,25
82 900–	11 351,50	31,25

Figur 1. Statens inkomstskatteskala för år 2022. (Skatteförvaltningen, 2022)

Öppet bolag och kommanditbolag behandlas inte som separata skattskyldiga utan bolagets resultat, minus eventuella fastställda förluster, delas upp och beskattas sedan hos bolagsmännen. Bolagsmannens andel av det beskattningsbara resultatet kan vara kapitalinkomst, förvärvsinkomst eller båda. Kapitalinkomstandelen beräknas på samma sätt som hos en enskild näringsidkare. Bolagsmannens andel av resultatet räknas ihop med övriga inkomster som bolagsmannen har. Ifall ett aktiebolag är bolagsman delas inte dennes andel upp i kapital- och förvärvsinkomst utan då används samfundsskatten på 20 procent. (Tomperi, 2019)

Till skillnad från enskild näringsidkare och personbolagen är beskattningen hos aktiebolag väldigt simpel. Aktiebolagen är separata skattskyldiga och betalar 20 procent i samfundsskatt på det beskattningsbara resultatet. En delägare beskattas alltså inte personligen för resultatet som bolaget genererat (Aktiebolagslag 624/2006). Däremot kan en delägare beskattas för vinstutdelningen ur ett aktiebolag.

Dividendbeskattningen ser lite olika ut beroende på vem som är dividendutdelare och vem som är dividendmottagare. När en fysisk person mottar dividender från ett icke noterat aktiebolag är dessa till viss del skattepliktig och till viss del skattefri. En kapitalinkomstdividend är åtta procent av aktiernas matematiska värde och av kapitalinkomstdividenden är 25 procent skattepliktig kapitalinkomst och 75 procent skattefri inkomst upp till 150 000 euro. Ifall beloppet överstiger 150 000 euro räknas den överstigande delen som 85 procent kapitalinkomst och 15 procent skattefri inkomst. Om dividendbeloppet överstiger åtta procent av aktiernas matematiska värde räknas den

överstigande delen som förvärvsinkomstdividend och utgör då 75 procent skattepliktig förvärvsinkomst och 25 procent skattefri inkomst. (Skatteförvaltningen, 2022)

3.2 Eget kapital

I ett aktiebolag är det egna kapitalet uppdelat i fritt och bundet eget kapital. Till bundet eget kapital hör bland annat aktiekapitalet. Aktiekapitalet består av det sammanlagda teckningspriset för bolagets aktier. Då man nu mera kan starta ett aktiebolag utan aktiekapital kan det hos nya mindre aktiebolag vara så att det inte finns något bundet eget kapital. Annat som kan höra till bundet eget kapital är uppskrivningsfonden, fonden för verkligt värde och omvärderingsfonden. Till det fria egna kapitalet hör övriga fonder samt räkenskapsperiodens resultat och föregående räkenskapsperioders resultat. (Aktiebolagslag 624/2006)

Ifall bolaget år efter år gör förlust kan det egna kapitalet till slut bli negativt. När man konstaterar att bolagets egna kapital är negativt ska denna förlust av aktiekapital anmälas till handelsregistret (Patent- och registerstyrelsen, 2019). Bolaget kan ändå fortsätta sin verksamhet ifall det ekonomiska läget tillåter det, men genom anmälan till handelsregistret görs situationen offentlig och det kan vara svårt att bland annat få lån och det kan påverka kredittider hos leverantörer. Anmälan till handelsregistret kan strykas om det egna kapitalet är över hälften av aktiekapitalet. Till ändringsanmälan ska bifogas en reviderad balansräkning och en revisionsberättelse. (Patent- och registerstyrelsen, 2019; Tuokko, 2022)

Som enskild näringsidkare är inte det egna kapitalet lika strikt som i ett aktiebolag, eftersom företagaren personligen ansvarar för företagets förpliktelser och investerar kapital i företaget. Ifall företaget går med vinst ökar eget kapital och ifall företaget går med förlust minskar det. Privata uttag och insättningar i företaget påverkar även det egna kapitalet och följs upp på skilda konton i balansräkningen. Det egna kapitalet kan bli negativt och detta kan bero på att företaget inte gör någon vinst. Det kan även bero på att de privata uttagen är för stora och inte kunnat täckas av företagets inkomstfinansiering, utan de skulder som hör till företaget har använts för finansiering av den privata ekonomin. Ifall det till exempel finns banklån i företaget och eget kapital har blivit negativt på grund av privata uttag är

inte alla räntor gällande banklånet avdragbara i beskattningen. (Tomperi, 2013; Skatteförvaltningen, 2016)

Det egna kapitalet i personbolagen fungerar ungefär på samma sätt som hos en enskild näringsidkare. Bland eget kapital redovisas bolagets resultat för räkenskapsperioden samt bolagsmännens bolagsinsatser. Bolagsmännens privata uttag och insättningar tas även upp bland eget kapital och dessa redovisas på skilda konton för varje bolagsman. Ifall det egna kapitalet är negativt på grund av för stora privata uttag, och ifall det finns lån i bolaget, räknas en del av lånet som finansiering av privattuttagen och man får då inte dra av alla räntor som hänför sig till lånet i beskattningen. (Tomperi, 2013; Skatteförvaltningen, 2021)

3.3 Löner, privata uttag och vinstutdelning

Som enskild näringsidkare får man inte betala ut lön till sig själv, sin make eller maka eller till sitt barn om han eller hon är under 14 år och inte heller utnyttja naturaförmåner. Därför är det vanligt att företagaren i stället gör privatuttag ur företaget. Som tidigare nämnt beskattas företagaren personligen för företagets resultat som kapital- och förvärvsinkomst beroende på företagets nettoförmögenhet. De privata uttagen och dess storlek hänger på så sätt inte ihop med beskattningen hos en enskild näringsidkare. (Holopainen, 2014)

I personbolagen är det möjligt för bolagsmännen att lyfta lön. Vanligt är dock även i personbolagen att bolagsmännen tar privatuttag i stället, då bolagsmännen inte beskattas för dessa utan personbolagets resultat beskattas i sin helhet hos bolagsmännen. Resultatet går att lyftas som vinstandel ur bolaget när bokslutet uppgjorts. Det är även möjligt för en bolagsman som jobbar i personbolaget att lyfta en del av sin lön som naturaförmån. (Holopainen, 2014)

I ett aktiebolag kan delägare lyfta lön samt dividend. Delägarrens lön ska vara av skälig storlek i förhållande till dennes arbetsinsats i bolaget. En arbetande delägare kan lyfta en del av sin lön som naturaförmån. I ett aktiebolag kan delägarna inte göra privatuttag. Ifall det till exempel förekommer försäljning till en aktieägare vederlagsfritt eller till ett underpris är det frågan om förtäckt dividend. Det här leder till skattepåföljder både för bolaget och för aktieägaren. En förtäckt dividend utgör 75 procent skattepliktig

förvärvsinkomst och 25 procent skattefri inkomst. (Holopainen, 2014; Skatteförvaltningen, 2021)

3.4 Kilometerersättning och dagtraktamenten

Resor som görs mellan bostad och arbetsplats räknas som privata körningar och dessa kan dras av i den privata beskattningen. Ifall man tagit med resekostnader för dessa i bokföring måste de intäktsföras i den enskilda näringsidkarens skattedeclaration. Om en enskild näringsidkare till exempel gör resor i anslutning till näringsverksamheten med sin privatägda bil har han eller hon rätt till tilläggsavdrag i beskattningen för dessa resor. Tilläggsavdragen betalas med andra ord inte ut till företagaren utan fungerar endast som ett avdrag från den beskattningsbara inkomsten. (Skatteförvaltningen, 2017)

I beskattningen hos den enskilda näringsidkaren påverkar det hur mycket bilen används i näringsverksamheten och mycket den används privat. Ett fordon räknas till näringsverksamheten ifall det är införskaffat för användning inom näringsverksamheten och ifall över hälften av antalet körda kilometer är körningar inom näringsverksamheten. Fordonet räknas som privat ifall mindre än hälften av antalet körda kilometer är körningar inom näringsverksamheten. För att kunna få avdrag i beskattningen behöver företagaren upprätthålla en kördagbok över körningarna som görs i näringsverksamheten. (Skatteförvaltningen, 2022)

Annat avdrag som en enskild näringsidkare kan göra i beskattningen är tilläggsavdrag för ökade levnadskostnader i samband med tillfällig arbetsresa. Detta tilläggsavdrag kan vara högst så stort som det skattefria dagtraktamentets maximibelopp, vilket år 2021 är 44 euro för heldagstraktamente och 20 euro för partiellt dagtraktamente. Ifall företagaren varit på arbetsresa över dagen och resan tagit över tio timmar är företagaren berättigad till ett heldagstraktamente och ifall arbetsresan tagit över sex timmar men under tio timmar är företagaren berättigad till ett partiellt dagtraktamente. (Skatteförvaltningen, 2020)

I aktiebolagen och personbolagen är det, till skillnad från hos en enskild näringsidkare, möjligt att betala ut kilometerersättning och dagtraktamente till ägaren och även ha med dessa i bokföringen. Då aktieägaren eller bolagsmannen har rätt att lyfta lön kan han eller hon även lyfta kilometerersättning och dagtraktamenten, precis som en vanlig

arbetstagare. Kilometerersättning och dagtraktamente kan betalas ut när man gjort en arbetsresa och uppvisat reseräkning över kostnaderna som resan har orsakat. En reseräkning ska bland annat innehålla syftet med resan och vart man har rest, resesättet, till exempel privat bil, samt tidpunkterna när resan började och slutade. Kilometerersättning och dagtraktamente är skattefria resekostnadsersättningar upp till det belopp som årligen fastställs av Skatteförvaltningen. (Skatteförvaltningen, 2021)

3.5 Hyra till ägaren

Som enskild näringsidkare är det inte möjligt att betala ut hyra till sig själv för verksamhetsutrymmen som används i näringsverksamheten och som hör till företagarens privata egendom (Tomperi, 2013). Däremot kan företagaren i beskattningen till exempel dra av faktiska kostnader för arbetsutrymmet eller dra av ett schablonmässigt avdrag för arbetsrum. För att kunna dra av de faktiska kostnaderna för arbetsutrymmet krävs en tillförlitlig och utförlig utredning av kostnaderna och därför används ofta det schablonmässiga avdraget. De schablonmässiga avdragen för år 2021 är 920 euro ifall företagaren använder utrymmet på heltid för att förvärva inkomster, 460 euro ifall företagaren använder utrymmet endast på deltid för att förvärva inkomster samt 230 euro ifall företagaren använder utrymmet sporadiskt för att förvärva inkomster. (Skatteförvaltningen, 2020)

Både personbolagen och aktiebolagen har rätt att betala hyra till en bolagsman eller aktieägare, eftersom bolagen är skilda juridiska personer. Om en bolagsman eller aktieägare till exempel har ett garage eller någon annan typ av arbetsrum i sin privata egendom och bolaget använder denna egendom i sin näringsverksamhet är det möjligt att göra upp ett hyresavtal över en skälig hyra mellan bolaget och ägaren. I respektive bolagsforms deklarationsblankett, 6B för aktiebolag och 6A för personbolag, ska det sammanlagda beloppet av hyrorna deklarerars under uppgifter om aktieägarna respektive uppgifter om bolagsmän. De hyror som aktieägaren eller bolagsmannen mottagit ska även deklarerars i den privata skattedeklarationen. (Skatteförvaltningen, 2021; Skatteförvaltningen, 2021)

3.6 Övriga olikheter

Det finns även skillnader mellan bolagsformerna när det gäller olika personalförmåner och företagshälsovård. En skattefri personalförmån är till exempel personalrabatt på varor som arbetsgivaren producerar eller hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar (Inkomstskattelag 1535/1992). För att förmånen ska vara skattefria krävs att den ges till alla i personalen och att den är till ett skäligt och sedvanligt värde. Som enskild näringsidkare kan man ge skattefria personalförmåner till sina anställda, men eftersom en enskild näringsidkare inte är en skild juridisk person kan företagaren själv inte vara arbetstagare i företaget. Det betyder att kostnader för en personalförmån som företagaren själv fått inte är avdragbara i beskattningen. (Skatteförvaltningen, 2022)

Däremot kan aktieägare i ett aktiebolag eller en bolagsman i ett personbolag ta del av personalförmåner, på samma sätt som arbetstagare, om han eller hon arbetar i bolaget. Det här gäller även ifall aktieägaren eller bolagsmannen är den enda personen som arbetar i bolaget. Det man bör notera är dock att man inte hör till bolagets personal bara för att man är delägare. En förmån getts endast på basen av delägarställningen kan komma att behandlas som förtäckt dividend. (Skatteförvaltningen, 2022)

Som enskild näringsidkare är kostnader för företagshälsovård de enda skattefria förmåner man kan få och dessa kan dras av som utgifter i företaget. De kostnader som är avdragsgilla är de företagshälsovårdskostnader som ersätts av Folkpensionsanstalten, FPA. FPA ersätter kostnader för förebyggande företagshälsovård samt sjukvård på allmänläkarnivå på en skälig nivå. (Skatteförvaltningen, 2018)

4 Bolagsombildning

För nya företagare är ofta de första verksamhetsåren den mest kritiska tiden. När denna tid är förbi kan verksamheten snabbt börja växa och då är det även bra att överväga ifall den ursprungliga företagsformen ännu är optimal för företagets fortsatta verksamhet. Orsakerna till att man vill göra ett byte av företagsform kan vara olika beroende på hur den nuvarande verksamheten ser ut i företaget och vad som är planerna för företaget i framtiden. Hur själva bytet av företagsform går till i praktiken beror på från vilken företagsform man ombildar samt vilken företagsform man ombildar till. (Accountor, 2021)

Förändringen av företagets form påverkar inte bara ägarnas ställning, utan även skuldansvaret och säkerheternas hållbarhet. Dessutom finns det många olika typer av skattefrågor relaterade till byte av företagsform. En förändring av företagets bolagsform är ett väletablerat koncept där bolagets verksamhetsform förändras. Vissa av ändringarna innebär att endast den rättsliga formen kommer att ändras medan den juridiska personen förblir densamma. I vissa av förändringarna i företagsformen ändras även den juridiska personen till en annan. (Immonen, 2018)

4.1 Orsaker till en bolagsombildning

Som tidigare nämnt beskattas en enskild näringsidkare personligen för hela resultatet som företaget genererar. En orsak till att man vill byta företagsform kan därför vara att företaget har så pass stort resultat att det ur beskattningssynpunkt lönar sig att byta företagsform. I ett aktiebolag skulle företagaren då i stället för att beskattas för hela resultatet, endast beskattas för den lön som han eller hon lyft samt eventuell vinstutdelning. Som ägare i ett aktiebolag finns även möjligheten att utnyttja naturaförmåner, såsom bilförmån eller telefonförmån. (OP, 2022; Accountor, 2021)

När det gäller riskhantering är det säkrare att ha aktiebolag som företagsform, eftersom en enskild näringsidkare alltid ansvarar för företagets skyldigheter och skulder med sin personliga förmögenhet. Aktiebolaget är en egen fristående juridisk person och aktieägaren ansvarar inte personligen för bolagets förpliktelser. Undantag kan dock vara ifall aktiebolaget till exempel tagit ett lån och aktieägaren har personligen gått i borgen för lånet. Sådana garantisituationer kan vara vanliga i början av verksamheten oavsett vilken typ av företag man har. (Accountor, 2021)

En annan orsak till att man vill göra en bolagsombildning kan vara att man i framtiden planerar att göra en generationsväxling eller har som plan att sälja sitt företag. En generationsväxling innebär att företagets ägare byter till någon inom familjen eller inom den närmaste släkten. En generationsväxling utförs smidigast och förmånligast i ett aktiebolag. Generationsväxlingen kan genomföras genom att man helt eller delvis säljer företaget, skänker företaget till övertagaren eller så gör man ett köp av gåvokaraktär där övertagaren betalar ett lägre pris än vad företagets gängse värde, det sannolika försäljningspriset, är. (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, 2020)

Ifall man vill sälja sitt företag genom aktieförvärv måste bolagsformen vara aktiebolag, öppet bolag eller kommanditbolag. Genom aktieförvärv kan man sälja hela företaget eller bara en del av det och företaget fortsätter verksamheten med samma namn och FO-nummer efter förvärvet. Man kan även sälja sitt företag genom förvärv av affärsverksamhet och då säljer man endast själva affärsverksamheten och dess egendom. Vid förvärv av affärsverksamheten grundas ofta ett nytt företag av köparen och det gamla företaget kan till exempel avslutas. Aktieförvärv är många gånger mer fördelaktigt för säljaren ur skattemässig synvinkel, men detta är alltså inte möjligt ifall man är enskild näringsidkare. (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, 2020)

Något som även är viktigt att tänka på är att företagaren själv förstår vad en bolagsombildning innebär. Ombildar man till exempel till aktiebolag så har företagaren inte längre samma möjlighet att göra privata uttag ur bolaget. Företagaren behöver även ha koll på att det administrativa, såsom beslutsfattande, är tyngre och mer komplicerat i ett aktiebolag än för en enskild näringsidkare.

4.2 Bolagsombildning i praktiken

Själva processen för bolagsombildningen och hur man går till väga har stor betydelse för att undvika onödiga skattepåföljder vid byte av företagsform. Det krävs att man gör en hel del förarbete och samlar ihop tillräckligt med information.

4.2.1 Enskild näringsidkare till personbolag

En enskild näringsidkare kan fortsätta sin verksamhet i ett öppet bolag, kommanditbolag eller aktiebolag. I praktiken talar man om att en enskild näringsidkare ombildar sitt företag

men det som egentligen sker är att man grundar ett nytt bolag. Ombildningen av en enskild näringsidkare till ett personbolag går till så att man tar med en ny bolagsman i rörelsen. Den nya bolagsmannens ansvar kan vara personligt eller begränsat till det investerade kapitalet, alltså kan denne vara ansvarig eller tyst bolagsman, beroende av vad man kommer överens om i bolagsavtalet. Det nya bolaget bildas för att fortsätta den enskilda näringsidkarens verksamhet och denne, som blir ansvarig bolagsman, investerar då företagets tillgångar och skulder som insats. Tillgångarna som flyttas över till det nya bolaget måste vara så pass omfattande att verksamhetens kontinuitet säkerställs i det nya bolaget. (Immonen, 2018)

Det är som ombildningen av enskild näringsidkare till personbolag sker så beskattas företaget som personbolag för hela skatteåret. En skattedeklaration behöver alltså inte lämnas in skilt för den enskilda näringsidkaren när företagsformen ändras. Kontinuitetsprincipen implementeras till fullo när företagsformen ändras till öppet bolag eller kommanditbolag. När en förändring sker i företagets verksamhet ska detta anmälas till Patent- och registerstyrelsens handelsregister. (Immonen, 2018)

4.2.2 Personbolag till aktiebolag

Ett öppet bolag kan ombildas till kommanditbolag och ett kommanditbolag kan ombildas till ett öppet bolag. Det är även möjligt att ombilda ett personbolag till ett aktiebolag. Ett öppet bolag kan ombildas till kommanditbolag genom att en tyst bolagsman tas med eller ifall en bolagsmans ansvar begränsas till egendomsinsatsens belopp genom ändringsavtal. Ett kommanditbolag kan på samma sätt ombildas till ett öppet bolag genom att bolagsavtalet ändras så att det inte längre finns några tysta bolagsmän i bolaget. När det sker ändringar i bolagsavtalet ska detta anmälas till Handelsregistret. (Lag om öppna bolag och kommanditbolag 389/1988)

Ett personbolag kan ombildas till ett aktiebolag genom att bolagsmännen tar beslutet på samma grunder som vid ändring av bolagsavtalet. I allmänhet kräver detta beslut godkännande av alla bolagsmän, även de tysta bolagsmännen i kommanditbolag. De beslut som fattas gällande ombildningen ska dokumenteras och dokumentet ska innehålla bolagsordning med uppgifter om aktieägarnas namn, adress och antalet aktier som överlåts till var och en. Det öppna bolagets bolagsmän samt kommanditbolagets ansvariga bolagsmän ska underteckna dokumentet. Varje bolagsman har rätt till ett antal aktier i

aktiebolaget som motsvarar dennes andel men kan även avstå från sitt fulla antal aktier. (Immonen, 2018)

Vid en ombildning av öppet bolag eller kommanditbolag till aktiebolag får bolaget inte något nytt FO-nummer utan företaget fortsätter sin verksamhet i aktiebolaget med samma FO-nummer som tidigare. Före man anmäler ombildningen till Handelsregistret ska man göra upp avtalet om ändring av bolagsform och utöver det ska bolagsmännen även välja styrelse för aktiebolaget samt revisorer ifall det behövs. Besluten kan tas med i avtalet om ändring av bolagsform eller i ett separat protokoll. Anmälan om ombildningen ska lämnas in till Handelsregistret inom tre månader efter att bolagsmännen undertecknat avtalet om ändring av bolagsform. (Patent- och registerstyrelsen, 2020)

Då ett personbolag ombildas till aktiebolag bibehålls kontinuiteten i beskattningen. Bestämmelserna bygger på den så kallade identitetsprincipen på basen av kontinuitet i balansräkningen, kontinuitet i ägarförhållandena samt att företagsverksamheten fortsätter på samma sätt som tidigare. Personbolagets beskattningsår slutar i och med registreringen om ombildning till aktiebolag och beskattningen av personbolaget görs separat för det här året. Det finns inga bestämmelser om att ett bokslut för personbolaget måste göras per denna dag, men i praktiken gör man ett ändå med tanke på skattedeklarationen, eftersom denna ska baseras på bokslutet. (Immonen, 2018)

4.2.3 Enskild näringsidkare till aktiebolag

En enskild näringsidkare kan, som tidigare nämnt, även ombilda sig till aktiebolag. Företagaren grundar då ett aktiebolag, vars aktier han eller hon själv tecknar, där verksamheten ska fortsätta och det nya bolaget får även en ny FO-nummer. Den enskilda näringsidkarens tillgångar och skulder överförs enligt kontinuitetsprincipen till aktiebolaget. Kontinuitetsprincipen innebär att ingående balans ett räkenskapsår ska vara samma som utgående balans föregående räkenskapsår. Det är fråga om etablering genom apport där en enskild näringsidkares tillgångar och skulder överförs som betalning för aktieteckning. (Immonen, 2018)

Ifall man överför sin verksamhet till det nya aktiebolaget och mot egendomen får tecknade aktier genom avtalet om bolagsbildning så måste man lämna in en etableringsanmälan på pappersblankett till Handelsregistret. Till anmälan ska bifogas ett yttrande av en revisor om

en redogörelse för apportegendomen samt ifall egendomens ekonomiska värde motsvarar betalningen för aktierna. Om man i avtalet om bolagsbildning angett att ett teckningspris för aktien inte betalas till bolaget kan man i stället ta upp värdet av näringsidkarens nettoförmögenhet i aktiebolagets fond för inbetalt fritt eget kapital som en vederlagsfri investering. I detta fall behövs inget yttrande av revisor eller redogörelse bifogas till etableringsanmälan. (Patent- och registerstyrelsen, 2021)

4.2.4 Beskattning vid ombildning

Byte av företagsform ger inte direkt upphov till några skattepåföljder ifall kontinuiteten bibehålls. Om kontinuiteten däremot inte beaktas anses det att en enskild näringsidkare lägger ned verksamheten och att ett personbolag blir upplöst vid beskattningen. Den egendom som placeras i aktiebolaget som bildas beskattas då som apport och det nedlagda eller upplösta företaget och det nya bolaget betraktas som två separata skattskyldiga. (Skatteförvaltningen, 2020)

Ett företags skatteår anses avslutas den dagen då aktiebolaget tas upp i handelsregistret. Så den företagsform som föregår aktiebolaget avbryter alltid sitt skatteår även om företaget i sig, trots ombildningen, betraktas som samma. Dagen då aktiebolaget tas upp i handelsregistret är även dagen då aktiebolagets skatteår börjar. Då registreringsdagen ingår i både aktiebolaget och den föregående företagsformen måste man avgöra vilken av företagsformerna registreringsdagens affärshändelser hör till. Den skattskyldige kan i denna situation avgöra till vilken företagsform händelserna tillhör. Detta tillämpas enbart då företagsformen ändras till aktiebolag. I övriga fall, till exempel vid en ombildning från enskild näringsidkare till personbolag, verkställer man beskattningen för hela skatteåret utifrån bolagsformen vid skatteårets utgång. (Skatteförvaltningen, 2020)

När det gäller avskrivningarna får det nya aktiebolaget högst dra av ett belopp som motsvarar maximiavskrivningen under skatteåret minus beloppet av avskrivningarna som godtas i överlåtarens beskattning under skatteåret. Med detta vill man med andra ord förhindra att avskrivningar görs dubbelt under samma skatteår. Ifall skatteåren för den föregående företagsformen och aktiebolaget däremot går ut under olika kalenderår behöver man inte ta hänsyn till detta och maximibeloppet av avdragsgilla avskrivningar för aktiebolaget påverkas då inte av avskrivningar som gjorts i den tidigare företagsformen. (Skatteförvaltningen, 2020)

I vissa fall kan en enskild näringsidkare eller ett personbolag ha gjort frivilliga reserveringar som dragits av från de skattepliktiga inkomsterna före ombildningen till aktiebolaget har skett. Detta kallas för en driftsreservering och kan användas för att överföra beskattningsbar inkomst av näringsverksamheten så att den beskattas under senare år. Vid en ombildning så intäktsförs denna driftsreservering och räknas då som skattepliktig inkomst det år då ändringen av företagsform skett. Driftsreserveringens intäktsföring sker i den föregående företagsformen före aktiebolaget, alltså där reserveringen uppstått. (Skatteförvaltningen, 2020)

Om det finns vinstmedel kvar i företaget som föregår aktiebolaget så kan dessa tas ut som skattefria privata uttag fram till att ombildningen blivit gjord. Även en kapitalinsats som gjorts som pengainsats i företaget kan tas ut som privatuttag före ändringen av företagsform. Ifall vinstmedlen i den föregående företagsformen från aktiebolaget inte tas ut innan ombildningen och man senare i aktiebolaget vill ta ut medlen kommer dessa att beskattas dubbelt. Då vinstmedlen redan blivit beskattade hos den enskilda näringsidkaren eller personbolaget så löns det att ta ut dem innan ombildningen för att slippa beskatta dem en gång till som till exempel dividend. (Skatteförvaltningen, 2020)

Ett alternativ till att ta ut de gamla vinstmedlen innan ombildningen är att sätta in dem som en kapitalplacering i fonden för inbetalt fritt eget kapital i aktiebolaget. Återbetalning av kapitalplaceringen är skattefri om de särskilda villkoren uppfylls. Dessa villkor är att en kapitalplacering som den skattskyldige själv gjort återbetalas till denne, det har gått högst tio år sedan kapitalplaceringen gjordes samt att den skattskyldige ska ge en pålitlig redogörelse för att de två föregående villkoren uppfylls. (Skatteförvaltningen, 2022)

4.2.5 Aktiebolag till personbolag eller enskild näringsidkare

Det finns även möjlighet för ett aktiebolag att ombildas till någon annan bolagsform. Ett aktiebolag kan ombildas till ett öppet bolag eller kommanditbolag ifall det finns minst två aktieägare och aktieägarna blir då bolagsmän i personbolaget. Ett aktiebolag kan även ombildas till enskild näringsidkare ifall aktiebolaget endast har en aktieägare och denna är en fysisk person som är bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. (Aktiebolagslag 624/2006)

Beslutet om att företagsformen ska ändras till en annan ska godkännas av samtliga aktieägare. Ifall aktiebolaget ombildas till ett öppet bolag eller kommanditbolag ska beslutet innehålla bolagsavtalet för personbolaget och ifall aktiebolaget ombildas till enskild näringsidkare så ska beslutet innehålla den enskilda näringsidkarens firma. Vid ombildning till personbolag behålls samma FO-nummer, men vid en ombildning till enskild näringsidkare överförs aktiebolagets FO-nummer inte. Beslutet om ändringen ska anmälas till handelsregistret inom en månad från att beslutet fattats. (Aktiebolagslag 624/2006)

På samma gång som man skickar in anmälan om ändringen ska man även ansöka om en kallelse på bolagets borgenärer, till exempel en långivare, vars fordringar har uppstått före kallelsen blivit utfärdad. Genom denna kallelse har borgenärerna rätt att motsätta sig en ändring av aktiebolagets företagsform. Ifall det inte finns någon borgenär som har satt sig emot ändringen kan ombildningen registreras och ändringen av företagsformen träder i kraft genast då den registreras. Om en borgenär däremot har motsatt sig ombildningen så förfaller ändringen efter en månad. (Aktiebolagslag 624/2006)

5 Empiri

Detta kapitel i arbetet kommer att presentera den empiriska delen och undersökningsmetoden som valts. Även reliabiliteten och validiteten i arbetet kommer att behandlas.

5.1 Undersökningsmetod

Syftet med arbetet är att få en bättre inblick i vad som leder till att man gör en bolagsombildning samt hur detta går till rent praktiskt, för sedan kunna utforma en checklista som kan användas av bokförare inför en eventuell ombildning. För att kunna få en så bra helhetsbild som möjligt av ämnet kommer därför kommer i detta arbete användas kvalitativa forskningsmetoder i form av intervjuer.

Den kvalitativa forskningsmetoden lägger mer vikt vid ord, till skillnad från den kvantitativa metoden som betonar kvantifiering under insamling och analys av data. Den kvalitativa forskningen har ett induktivt synsätt, vilket betyder att man lägger tyngden på generering av teorier snarare än teoriprövning. Man vill genom en kvalitativ forskningsmetod lägga mer fokus på hur en individ uppfattar och analyserar olika saker runtomkring sig. (Bryman & Bell, 2017)

Intervjuer i den kvalitativa forskningen ger utrymme för flexibilitet och är inte lika strukturerade som i den kvantitativa forskningen. I kvalitativa intervjuer riktas intresset mot intervjuobjektets perspektiv och åsikter. Intervjun ska ha möjlighet att röra sig i olika riktningar för att få mer kunskap om vad intervjuobjektet anser vara väsentligt. Intervjuaren har rum för att ställa följdfrågor och kan avvika från frågornas ordningsföljd ifall det passar situationen bättre. (Bryman & Bell, 2017)

Undersökningen kommer att göras som semistrukturerade intervjuer, vilket betyder att intervjuerna kommer att göras utifrån ett förberett intervjuunderlag men följdfrågor kommer att ställas vartefter utifrån intervjupersonernas svar och synpunkter (Bryman & Bell, 2017). Underlaget till intervjuerna är utformade utgående från teorin i arbetet samt de frågeställningar som togs upp i inledningen.

Intervjupersonerna som valts till denna undersökning kommer att delas in i två grupper. Den första gruppen består av respondent 1 som jobbar som företagskonsult och har väldigt

mycket kunskap och erfarenhet av bolagsombildningar samt respondent 2 som är GR-revisor och har jobbat många år inom branschen och som även han har mycket kunskap och erfarenhet av ämnet. Den andra gruppen består av respondent 3 som är auktoriserad bokförare och verkställande direktör på en av Vasas bokföringsbyråer samt respondent 4 som är en bokförare med flera års erfarenhet och som har varit delaktiga i flertalet ombildningar.

5.2 Reliabilitet och validitet

Begreppet reliabilitet handlar om överensstämmelse och pålitlighet i olika mätningar. Man kan säga att reliabilitet har tre betydande faktorer att ta ställning till, stabilitet, intern reliabilitet och interbedömarreliabilitet. Med dessa faktorer menas bland annat att ifall samma mätning görs två gånger ska resultaten för de båda mätningarna inte i någon större utsträckning kunna skilja sig åt samt att det ska finnas en följdriktighet i undersökningen. (Bryman & Bell, 2017)

Validitet handlar om hur stor relevans en undersökning har, ifall en undersökning verkligen mäter det man vill mäta. Validiteten kan även beskrivas som giltigheten av en undersökning. Begreppen reliabilitet och validitet är även relaterade till varandra eftersom validitet kräver reliabilitet. (Bryman & Bell, 2017)

6 Resultat och analys

I detta kapitel kommer resultaten av de kvalitativa intervjuerna att presenteras samt analyseras. Först kommer intervjuerna med första gruppen att presenteras och därefter presenteras intervjuerna med andra gruppen, följt av en analys av dessa. Det här kapitlet redogör även för checklistan för bokförare inför en eventuell ombildning, som utformats utgående från teorin och undersökningen i arbetet.

6.1 Resultatpresentation

Intervjuerna kommer att utföras enskilt med alla intervjupersoner. Intervjuunderlagen för de båda grupperna ser lite annorlunda ut och detta för att kunna ta del av olika synvinklar beroende på intervjupersonens erfarenhet och kunskap. De frågor som ställs till personerna i grupp 1 går mer in på djupet gällande själva bolagsombildningen, medan frågorna till grupp 2 mer gäller bokförarens roll vid ombildningar. Den första gruppen består, som tidigare nämnt, av en företagskonsult samt en GR-revisor, respondent 1 och 2. Den andra gruppen består av en auktoriserad bokförare, respondent 3, samt dennes kollega, respondent 4, som har elva års erfarenhet inom bokföring.

6.1.1 Intervju: grupp 1

Det första temat i intervjun med den första gruppen behandlar orsakerna till att man vill byta företagsform och vilka faktorer man utgår ifrån. En företagskonsult fungerar till exempel som rådgivare för företag och konsulterar företagare i olika situationer. Revisorn däremot har inte lika mycket med den biten att göra, utan ger bland annat utlåtande över att det finns teckning för aktierna. Som företagskonsult jobbar man med andra ord mer med förarbetet innan själva ombildningen än vad en revisor gör, men även revisorn påpekar då och då till företag att en ombildning vore lönsamt. Men vad är det då man tar fasta på ifall man ska göra en ombildning? Både respondent 1 och 2 nämner snabb tillväxt och högt resultat.

Respondent 2 menar att de vanligaste orsakerna till att man gör en ombildning är att företaget har vuxit snabbt och vinsten som företaget genererar börja bli större och med tanke på detta skulle det skattemässigt löna sig att ombilda sitt företag till aktiebolag. Med andra ord är det i de flesta fall skattemässiga orsaker bakom ombildningen. Även

respondent 1 nämner skatten som en pådrivande faktor men också en relativt snabb tillväxt. Andra faktorer som nämns är att man kan behöva ha aktiebolag för att underlätta finansieringar eller att man till exempel planerar att göra en stor försäljning av egendom och göra ombildningen bara på grund av det stora resultat man kommer generera på grund av försäljningen.

Som följdfråga frågas ifall det finns någon specifik omsättnings- eller vinstgräns när det börjar vara dags att ombilda. Här är både respondent 1 och 2 eniga i sina svar. Respondent 1 säger att omsättningen inte har någon större betydelse, däremot ifall en enskild näringsidkare eller ett personbolag börjar komma upp i en vinst kring 30 000 till 40 000 euro, och företagaren inte behöver plocka ut alla pengar genast, borde man börja fundera på att ombilda till aktiebolag. Respondent 2 menar att man borde fundera på ombildning när företaget börja komma upp i ett par hundra tusen i omsättning och en vinst på 20 000 till 30 000 euro. Det man bör tänka på är att ett företag med en miljon euro i omsättning är utsatt för större risker än ett bolag med 50 000 euro i omsättning, säger respondent 1. Så på det sättet har omsättningen en indirekt påverkan. Respondent 1 nämner även att man måste ta i beaktande ifall vinsten är tillfällig eller om den höga vinsten är återkommande.

Följande frågor i intervjuerna gäller olika sätt man kan ombilda ett företag på och främst varför man i många fall väljer att ombilda en enskild näringsidkare via kommanditbolag och sedan till aktiebolag, men även vad det finns för fördelar och nackdelar med att ombilda på olika sätt. Även i dessa frågor är de båda intervjupersonerna eniga i sina svar. Orsaken till att man som enskild näringsidkare ombildar via kommanditbolag till aktiebolag är först och främst att det finns en skild lagstiftning för ombildningen från kommanditbolag till aktiebolag, säger respondent 1. Detta gör det enklare att göra ombildningen via kommanditbolag. Ifall man byter företagsform direkt från enskild näringsidkare till aktiebolag måste man i princip sätta hela verksamheten som apportegendom, och så mycket kapital kanske man inte vill binda upp i aktiebolaget.

Respondent 1 påpekar att fördelen med att ombilda via kommanditbolag är att bolaget kan vara skyldig sina ägare pengar. På så sätt kan man överföra kommanditbolaget till aktiebolaget med allt gammalt färdigt beskattat kapital, som man annars skulle behöva sätta in som kapitalinsättning på ett eller annat sätt i aktiebolaget, men det överförs mot

bolagets skuld till ägaren i stället. Även det här gör det skattemässigt enkelt att göra ombildningen via kommanditbolag.

Fördelen med att gå direkt från enskild näringsidkare till aktiebolag är att själva processen går snabbare med tanke på att det är mindre steg att gå igenom. Nackdelen är dock, som respondent 1 även nämner tidigare i intervjun, att man i teorin sätter in hela verksamheten som apport i aktiebolaget och binder fast onödigt kapital. Här påpekar respondent 2 att han har haft väldigt lite kontakt med ombildningar direkt från enskild näringsidkare till aktiebolag, de flesta sker från kommanditbolag till aktiebolag. Både respondent 1 och 2 kan konstatera att ifall en enskild näringsidkare ska byta företagsform till aktiebolag så rekommenderar man att göra detta via kommanditbolag. Ett alternativ som respondent 1 ännu poängterar att man inte får glömma är att starta ett helt nytt aktiebolag där aktiebolaget köper den enskilda näringsidkarens verksamhet. Med detta alternativ finns däremot en skatterisk att man prissätter verksamheten fel.

Det tredje ämnet som diskuteras i intervjuerna handlar om olika problem eller misstag vid byte av företagsform och frågorna som ställs här är *"Vad är de vanligaste missarna eller felen som görs vid bolagsombildningar?"* och *"Vad är viktigt att tänka på för att undvika skattepåföljder?"*. Vid frågan vilka missar som vanligtvis görs vid ombildningar svarar respondent 1, som han även nämner tidigare i intervjun, att man inte går via kommanditbolag vid ombildning från enskild näringsidkare till aktiebolag samt att man binder fast allt kapital i aktiekapitalet i onödan. Det vanligaste felet vid en bolagsombildning är, enligt respondent 1, att man helt enkelt ombildar till aktiebolag åt en företagare som inte ska ha ett aktiebolag. Som exempel ger han att företagaren påstår sig kunna klara sig på 2 500 euro i månaden men i praktiken är det sedan 5 000 euro som lyfts ur bolaget varje månad. I sådana fall är det ingen vits att ombilda ifall man tömmer ut alla pengar ur bolaget.

Vanliga missar eller fel som görs vid bolagsombildningar är enligt respondent 2 att man tecknar för få aktier. Ifall man i framtiden har som plan att till exempel göra en generationsväxling eller tänker ge aktier i gåvor är det bra att ha många aktier. Det man även ska komma ihåg ifall det finns flera aktieägare är att dessa inte ska ha samma antal aktier med tanke på till exempel bestämmanderätt. Respondent 2 nämner även, precis som respondent 1, att företagaren måste förstå skillnaden mellan bolagets pengar och privata pengar och måste lära sig att inte göra privata uttag i aktiebolaget.

Vad som är viktigt att tänka på för att undvika skattepåföljder vid en ombildning är, enligt respondent 1, att alla bolag som har ett negativt eget kapital är väldigt svåra att ombilda. Det förekommer sällan och är i praktiken inget problem, men man får till exempel inte göra stora privata uttag. Exempelvis om ett bolag visar ett plusresultat på 20 000 euro i samband med ombildningen men då ombildningen sedan ska registreras så har företagaren gjort privata uttag under den tiden så att det visar ett minuskapital på 30 000 euro. Det här är inte bra, eftersom man då i princip ska betala skatt på dessa 30 000 euro. Respondent 2 påpekar här den tidsmässiga timingen som tåls att funderas på med tanke på nästa bokslut samt att man förlänger och förkortar räkenskapsperioder för att få det skattemässigt mer lönsamt.

Till sist diskuteras tidpunkten för ombildningen med intervjupersonerna, ifall en ombildning kan göras för tidigt eller för sent. Respondent 2 svarar på detta att han i vissa fall har sett att man varit sent ute med ombildning och att den borde gjorts tidigare. Företagaren har inte riktigt vågat ta steget framåt och väntar några år för länge innan man ombildar. Ifall man har en omsättning på under 100 000 till 150 000 euro och inte har så stor vinst kan det vara en fördel att inte ombilda men det beror även på hur mycket företaget kommer att växa de kommande åren. Om man exempelvis ligger på gränsen och funderar på en ombildning och vet att resultatet följande år kommer att dra i väg så är man sent ute ifall ombildningen inte görs före det, säger respondent 2.

Respondent 1 å andra sidan menar att problemet många gånger med en ombildning kan vara att företagets ekonomiska läge ser väldigt bra ut just detta år och man tror att det kommer att se ännu bättre ut följande år. Det visar dock sig att det bara var det ena året som var riktigt bra och i sådana fall var ombildningen i princip obefogad. Det man däremot ska komma ihåg är att ifall det skulle misslyckas så skyddar ett aktiebolag alltid ägaren bättre än till exempel ett kommanditbolag och det händer väldigt sällan att en ensam aktieägare skulle bli personligt ansvarig för aktiebolagets skulder.

Slutligen nämner även respondent 1 att målet när man gör en ombildning är att dela upp vinsten på åtminstone två olika beskattningsperioder för att undvika hög skatt med tanke på den progressiva beskattningen. Han ger som exempel ifall ett företag har 100 000 euro i vinst och får det uppdelat på tre beskattningsperioder så blir skatten betydligt mer optimal än att betala all skatt direkt på 100 000 euro. Det här fungerar genom att, som även

respondent 2 nämner, förkorta och förlänga räkenskapsperioder i samband med ombildningen för få en så optimal skatt som möjligt. Med hjälp av det här kan man uppnå en skattenytta på mellan 5 000 och 10 000 euro. Företagskonsulten, respondent 1, nämner ännu en gång de huvudsakliga frågorna gällande ombildningen, vilka är att det oftast är den skattemässiga delen man funderar över samt att alla företagare inte är ämnade till att ha aktiebolag som företagsform.

6.1.2 Intervju: grupp 2

På bokföringsbyrån där de båda bokförarna, respondent 3 och respondent 4, jobbar gör man alltid några ombildningar varje år, ibland färre och ibland fler. Oftast är det frågan om att ett företag har växt så pass mycket att den företagsform man började med inte längre är lämplig. Respondent 3 är, som tidigare nämnt, auktoriserad bokförare och fungerar som verkställande direktör på byrån, medan respondent 4 har jobbat på byrån i elva år och varit med om en handfull ombildningar under sin karriär.

Till en början diskuteras själva förslaget om en ombildning, ifall det är vanligt att företagaren själv vill ombilda eller ifall förslaget brukar komma från bokföraren. Respondent 3 menar att förslaget oftast kommer från bokföraren. Givetvis finns det undantag där företagaren själv föreslår ombildningen och det kan då bero på att företagaren eventuellt skulle vilja ta in en delägare till sitt företag. Respondent 4 är av samma åsikt, att det ofta nog är bokföraren som ger förslaget om en ombildning. I vissa fall krävs det att bokföraren driver på förslaget lite extra, till exempel när företagaren är osäker på att ta steget bort från det man är bekväm med. Respondent 4 säger att hon även har haft fall där företagaren själv undrat om det skulle vara bra före företaget att ombilda till aktiebolag.

Respondent 3, som ofta sköter upplägg för nya kunder, säger att om man som ny företagare har tankar och planer på att företaget ska växa och bli större men vill börja i en liten företagsform, såsom enskild näringsidkare, så brukar han rekommendera att man i stället kunde börja med ett kommanditbolag. Detta för att det är lätt att ombilda ett kommanditbolag till aktiebolag. Respondent 3 menar ändå att de flesta ombildningar sker från enskild näringsidkare via kommanditbolag till aktiebolag.

Följande som diskuteras i intervjuerna med grupp 2 är bokförarens roll vid en ombildning och hur viktig den egentligen är. Både respondent 3 och 4 menar att bokförarens roll i ombildningen är väldigt viktig. Respondent 3 uttrycker att en ombildning inte är så värst lätt att bokföra. Det är mycket man som bokförare ska tänka och hålla reda på och det finns även en hel del skatteplanering bakom själva ombildningen. Bokförarens roll i ombildningen är med andra ord väldigt kritisk, säger respondent 3. Respondent 4 uttrycker även att det krävs att bokföraren är koncentrerad och kommer ihåg att göra alla bokningar i bokföringen som är planerade. Man har en plan och man följer denna plan samt förstår att göra uträkningar på skatten även i framtiden, att man kommer ihåg de olika skatterna och ser hur man kan göra det mest förmånligt för företagaren.

Då det i de flesta fall är bokföraren som förslår ombildningen till företagaren så diskuteras härnäst företagarens reaktion vid förslaget om ombildning samt ifall företagaren sedan har förstått innebörden med ombildningen. Respondent 4 säger att företagarens reaktion och förståelse beror mycket på fall till fall och hur kunnig företagaren själv är inom ekonomi. Det finns företagare som inte är det minsta intresserade av siffror och tycker att den företagsform man har är lätt eftersom företagaren kan lyfta pengar i princip som han eller hon vill, även om det är ett dyrare alternativ. Företagaren känner rentav att det är för byråkratiskt att till exempel lyfta lön och det är bekvämare som man har det här och nu, säger respondent 4.

Respondent 3 säger att ofta när det handlar om att spara skattepengar så är företagarens reaktion till ombildningen positiv. Man kan i dessa fall enkelt visa att genom en ombildning kunde man spara 10 000 euro per år och det förstår de flesta företagare mycket väl och har då inget desto mer att fundera över. Respondent 3 påpekar dock att det finns företag där företagaren behöver plocka ut alla pengar löpande och där vinner man inte så mycket på att göra en ombildning, eftersom bolaget töms på pengar vartefter de kommer in. I dessa fall kan det vara svårt att få företagaren att förstå innebörden eller fördelarna med ombildningen. Företagaren ser skatteinbesparingsmöjligheten men det kan vara svårt att förklara att ifall företagaren bara kunde hålla inne pengarna i bolaget en stund så skulle man kunna skatteplanera smartare, säger respondent 3. Som bokförare kan man ändå aldrig veta vart pengarna som plockas ut går för företagaren.

Det sista ämnet som diskuteras med respondent 3 och respondent 4 är olika problem som kan uppstå vid en ombildning. Respondent 3 säger att fördelen med att ha enskild näringsidkare som företagsform är att man som företagare kan sätta in pengar och ta ut pengar helt fritt och det är ingen skillnad på företagets pengar och privata pengar. I aktiebolag däremot fungerar det inte på samma sätt. Respondent 3 ger som exempel att om en företagare är van att ta ut pengar och använda privat bankkort till att betala allt med eller om en företagare använder bolagets bankkort till att betala privata saker och inte är så bra på att spara alla kvitton som behövs till bokföringen så kan detta givetvis skapa problem.

Respondent 4 håller med gällande företagarens privata uttag men nämner även att problem kan uppstå ifall företagaren inser att det inte var så roligt att ha företag i alla fall och då är det betydligt svårare att lägga ned ett aktiebolag än vad det skulle ha varit om i till exempel en firma. Respondent 4 vill även påpeka att livssituationen även har en stor roll och då kan man inte bara utgå ifrån siffrorna i resultat- och balansräkningen om man ska göra en ombildning.

I slutet av intervjuerna tas ännu orsaker till bolagsombildning upp. Respondent 3 säger att största orsaken till att man gör en ombildning är den skattemässiga biten, vilket även respondent 4 anser vara den vanligaste orsaken. Respondent 3 nämner även att företagarens personliga ansvar kan vara en orsak och han ger här ett bra exempel på detta. Ett byggföretag har växt en hel del och det var inte meningen från början att man skulle behöva ha några anställda i företaget. Företagaren startade som enskild näringsidkare och hade kanske till och med firman som hobbyverksamhet. Med tiden har tillväxten ökat och företaget har blivit större och har anställda och börjar utföra större byggprojekt. Speciellt inom byggbranschen är alla större projekt kopplade till en viss risk, byggansvaret. I andra typer av företag är det ofta nya investeringar som kräver lån som påverkar det personliga ansvaret. Här måste man fundera över risken, ifall det är företagaren själv som ska ta risken eller om man vill att företaget ska ta risken, säger respondent 3. Det bästa sättet att skydda företagaren själv från den här risken är att ha aktiebolag, eftersom en aktieägare sällan blir personligt ansvarig för aktiebolagets skulder.

Till sist nämner respondent 3 vad som är viktigt att tänka på beroende på hur man ombildar. Om man ombildar från enskild näringsidkare till kommanditbolag så får man ett

nytt FO-nummer och man får i princip ett nytt företag. Det här betyder att alla avtal som man gjort som enskild näringsidkare ska föras över till det nya FO-numret och helst ska allt överföras på rätt datum och inte sex månader efter att ombildningen är gjord. När man sedan ombildar företaget från kommanditbolag till aktiebolag behåller man samma FO-nummer. Det ska ändå anmälas att företaget inte längre är ett kommanditbolag utan ett aktiebolag så att det står rätt på fakturor och avtal, men eftersom FO-numret är det samma är det inte lika akut att med överföringen som i den första fasen från enskild näringsidkare till kommanditbolag. Ifall man ska ombilda från enskild näringsidkare till aktiebolag så rekommenderar respondent 3 att gå via kommanditbolag på grund av de skattemässiga fördelarna.

6.2 Analys

I detta underkapitel kommer resultaten från de fyra intervjuerna i kapitel 6.1 att analyseras. Analysen kommer i huvudsak baseras på teorin som presenterats tidigare i arbetet men svaren i intervjuerna kommer även jämföras med varandra. Först kommer intervjuerna med den första gruppen att analyseras följt av en analys av intervjuerna med den andra gruppen. Analysen presenteras utgående från de båda intervjuunderlagen.

6.2.1 Analys av intervju: grupp 1

Till en början diskuterades frågan *”Vad tar man oftast fasta på ifall man gör en ombildning? Vad utgår man ifrån?”*. Detta diskuterades för att få en bättre förståelse för vad man som bokförare borde hålla extra koll på. Här svarade både respondent 1 och respondent 2 att det oftast är skatten som är den pådrivande faktorn till en ombildning och att företaget haft en väldigt snabb tillväxt. Det ställdes även en följdfråga *”Finns det någon specifik omsättnings- eller vinstgräns när man borde ombilda?”*. Respondent 1 menade att omsättningen indirekt har en betydelse med tanke på riskerna som ett större företag tar, medan respondent 2 sade att man vid en omsättning på några hundra tusen borde börja ombilda. De menade dock båda två att det oftast är vinsten man ser på och då är det läge att ombilda när vinsten börjar överstiga 30 000 till 40 000 euro samt att man inte behöver ta ut vinsten direkt.

Att företaget genererar hög vinst och att det börjar lämna kvar *”överflödiga”* pengar i företaget var även enligt Accountor (2021) en orsak till att man borde börja fundera på en

bolagsombildning. Accountor (2021) nämnde även riskhanteringen som en av orsakerna, då man som aktieägare får mycket bättre skydd än till exempel en enskild näringsidkare som är personligt ansvarig för hela företaget. Som Tomperi (2019) skrev så är beskattningen för ett aktiebolag väldigt simpel jämfört med hos en enskild näringsidkare där det beskattningsbara resultatet delas in i kapital- och förvärvsinkomst och förvärvsinkomsten beskattas med progressiv beskattning.

Följande som diskuterades var frågan "Vad är de vanligaste missarna/felen som görs vid en bolagsombildning?" för att få reda på om det finns specifika saker man ska undvika. Respondent 1 menade att det kan vara en miss att inte gå via kommanditbolag när man ombildar en enskild näringsidkare till aktiebolag och att man binder fast onödigt mycket kapital i aktiekapitalet. Ett vanligt fel är även att man ombildar till aktiebolag åt någon som inte klarar av att ha ett aktiebolag. Respondent 2 påpekade att antalet aktier och deras fördelning är viktigt. Missar han sett under sin karriär har varit att man tecknat för få aktier eller att aktieägarna, om det varit flera, har haft samma mängd aktier. Med tanke på framtida arrangemang tåls detta att tanka på, menade han.

Antalet aktier som tecknas i aktiebolaget är viktigt med tanke på det som Suomi.fi (2020) skrev gällande generationsväxling och försäljning av företaget. En generationsväxling kan göras bland annat genom att man skänker en liten andel aktier åt gången. Ifall man till exempel har flera barn så är det bra att ha tillräckligt med aktier. Vill man sälja sitt företag behöver man inte sälja hela utan endast en del och även här kan det då vara bra att aktiebolaget har tillräckligt med aktier. Det som respondent 1 sade angående att alla företagare inte klarar av att ha aktiebolag kan kopplas till det som Holopainen (2014) skrev gällande privata uttag. Som enskild näringsidkare kan man göra privata uttag och insättningar i företaget men inte lyfta lön. I aktiebolag kan företagaren däremot inte göra dessa privata uttag och insättning utan måste ta ut pengar som lön eller vinstutdelning. Detta menade respondent 1 att vissa företagare har svårt att greppa.

Nästa fråga som diskuterades var "Vad är viktigt att tänka på för att undvika skattepåföljder?". Både respondent 1 och 2 påpekade att man förlänger och förkortar räkenskapsperioder för att få vinsten uppdelad på åtminstone två beskattningsperioder för att undvika en hög skatt. Med hjälp av detta kan man uppnå en skattenytta på upp till 10 000 euro, sade respondent 1. Enligt Immonen (2018) så avslutas ett personbolags

beskattningsår den dag då ombildningen till aktiebolag registreras, vilket betyder att beskattningen för de två olika företagsformerna sker separat. Det är då i detta skede man till exempel kan förkorta eller förlänga räkenskapsperioder, menade respondent 1 och 2.

Följande fråga som kom att diskuteras var *"Varför väljer man i vissa fall att gå via kommanditbolag när man ombildar från enskild näringsidkare till aktiebolag?"*. Både respondent 1 och 2 svarade att detta är på grund av att det är enklare och det finns en skild lagstiftning för ombildningen från kommanditbolag till aktiebolag. Respondent 1 utvecklade svaret ytterligare med att fördelen med kommanditbolag är att bolaget kan vara skyldig sina ägare pengar. Med andra ord kan man överföra allt gammalt färdigt beskattat kapital från kommanditbolaget som bolagets skuld till ägaren i aktiebolaget. Vill man det vill säga inte ta ut det färdigt beskattade kapitalet innan ombildningen så är detta en bra lösning då man enligt Skatteförvaltningen (2020) annars skulle beskattas dubbelt för det.

Följande fråga som diskuterades var *"Vilka fördelar och nackdelar finns det med de olika sätten att ombilda?"*. Här hade respondent 2 svårt att ge konkreta svar, eftersom han inte har så mycket kontakt med själva förarbetet vid ombildningen. Det han dock påpekade var, som han tidigare hade nämnt, att det är lätt att ombilda från kommanditbolag till aktiebolag. Respondent 1 hade däremot mer att säga och påpekade här att fördelen med en ombildning från personbolag till aktiebolag är att det finns en skild lagstiftning. Nackdelen med att ombilda från enskild näringsidkare direkt till aktiebolag är att man i teorin ska lägga hela verksamheten som apportegendom i aktiebolaget. Enligt Patent- och registerstyrelsen (2021) behöver man i dessa fall ett yttrande från en revisor om att egendomens ekonomiska värde motsvarar betalningen för aktierna man tecknar. Respondent 1 nämnde även möjligheten att starta ett helt nytt aktiebolag som köper det gamla företags verksamhet i stället för att ombilda, men då är risken att man prissätter verksamheten fel.

Slutligen togs frågan *"När ska man ombilda, kan det vara för tidigt eller för sent?"* upp i intervjuerna. Detta var i princip den enda frågan där de båda intervjupersonerna inte var eniga i sina svar. Respondent 2 ansåg att det i vissa fall kan vara för sent när företagaren vet att verksamheten kommer att fortsätta växa men inte riktigt vågar ta steget. Då har man kanske betalat hög skatt i onödan i flera år. Respondent 1 å andra sidan ansåg att problemet många gånger kan vara att läget ser väldigt bra ut ett år och man tror att det ska

fortsätta i samma takt följande år men det visar sig bara vara en tillfällighet och då har alltså ombildning blivit gjord för tidigt.

6.2.2 Analys av intervju: grupp 2

Den inledande frågan som diskuterades med respondent 3 och respondent 4 var *"Är det vanligt att företagaren själv vill ändra företagsform eller är det bokföraren som föreslår ombildningen?"*. Både respondent 3 och 4 svarade att det oftast är bokföraren som kommer med förslaget om en ombildning, med några få undantag. Det är väldigt förståeligt, eftersom bokföraren ofta har en så pass bra bild av företagets ekonomiska läge att man kan räkna ut ifall det är lönsamt med en ombildning eller inte.

Följande fråga som diskuterades var *"Hur viktig är bokförarens roll vid en ombildning?"*. Här var respondenterna tydliga och eniga och de båda svarade att bokförarens roll är jätteviktig och rent ut sagt kritisk. Som det även framkommit ur de andra intervjuerna så måste man som bokförare, förutom att se de ekonomiska faktorerna, även känna sin kund för att kunna veta om företagaren till att börja med ens är lämplig att ha ett aktiebolag. Därtill finns det mycket för bokföraren att komma ihåg under processens gång. Utifrån det som alla respondenter, både i grupp 1 och i grupp 2, har sagt så kan man konstatera att man som bokförare har ett stort ansvar i bolagsombildningen och det krävs att bokföraren har kunskap om ämnet.

Följande frågor som diskuterades med respondent 3 och 4 gällde själva företagaren och dennes kunskap och förståelse kring en ombildning. Frågorna som ställdes var *"Vad brukar företagarens reaktion vara vid förslaget om ombildning?"* och *"Har företagaren förstått innebörden av ombildningen?"*. Respondent 4 påpekade att detta beror på från fall till fall och hur mycket kunskap företagaren har inom ekonomi. Respondent 3 menade att företagaren nog oftast är positivt inställd till en ombildning när det gäller att spara skattepengar och detta är även lätt att förklara. En företagare med mer ekonomisk kunskap har givetvis lättare att förstå innebörden av en ombildning i jämförelse med en företagare som inte är det minsta intresserad av ekonomi.

Härnäst diskuterades frågan *"Vilka problem kan uppstå vid en ombildning?"* med respondent 3 och 4. Respondent 4 ansåg att problem som kan uppstå är bland annat att företagaren fortsätter med privata uttag. Enligt Holopainen (2014) så får man som

aktieägare endast lyfta lön och dividend och privata uttag är inte tillåtet. Respondent 4 påpekade även att företagarens livssituation har stor betydelse. Även respondent 3 påpekade fortsatta privata uttag i aktiebolaget som ett problem som kan uppstå.

Slutligen ställdes även frågan *”Vilka är de vanligaste orsakerna till en ombildning?”* till respondenterna i grupp 2. Både respondent 3 och 4, precis som respondent 1 och 2, var eniga om att de ofta är den skattemässiga delen som är orsaken. Respondent 3 nämnde även ansvaret som orsak, till exempel det stora ansvaret som tillkommer vid stora projekt eller investeringar. Här nämndes även de mindre orsakerna, såsom att kunna hyra en privatägd hall i företagsverksamheten. Enligt Skatteförvaltningen (2021) kan ett aktiebolag hyra en privatägd hall som används i näringsverksamheten av en aktieägare, men det är inte möjligt som enskild näringsidkare. Småsaker som detta kan enligt respondent 3 alltså även vara orsaker till att man vill ombilda.

6.3 Checklista för bokförare inför en eventuell ombildning

Syftet med arbetet var att utifrån relevant teori och kvalitativa intervjuer utforma en checklista för bokförare som kan användas inför en eventuell ombildning. Checklistan är uppgjord i fyra kategorier baserade på de frågeställningar som togs upp i inledningen av arbetet. Varje kategori består av punkter som anses vara viktiga på olika sätt vid en bolagsombildning. Punkterna kommer nedan att beskrivas och förklaras noggrannare.

Den första kategorin är *”Faktorer som påverkar ifall en bolagsombildning är lönsam”*. Kategorins första punkt är den skatt som företagaren betalar. Alla respondenter i de kvalitativa intervjuerna var eniga om att skatten är den vanligaste orsaken till att man gör en ombildning. Som det även nämns i teoridelen så ser beskattningen i företagsformerna enligt Tomperi (2019) lite olika ut. En enskild näringsidkare beskattas personligen för hela resultatet som företaget genererar och desto högre resultatet är desto högre skatt betalar även företagaren på grund av den progressiva beskattningen. Det samma gäller för personbolagen med skillnaden att bolagsmännen beskattas för sin andel av resultatet. I aktiebolag däremot är samfundsskatten en fast skatteprocent på 20 procent och den är det bolaget som står för (Aktiebolagslag 624/2006). Har man då som enskild näringsidkare eller personbolag ett högt resultat så kan det vara lönsamt med tanke på skatten att ombilda till aktiebolag.

Den andra punkten i denna kategori är företagarens personliga ansvar och risker. Speciellt respondent 3 påpekade företagarens personliga ansvar i intervjun men även respondent 1 nämnde detta. Enligt Tomperi (2013) är man som enskild näringsidkare personligt ansvarig för alla företagets förpliktelser, bolagsmännen i ett öppet bolag är solidariskt ansvariga för bolagets förpliktelser och bolagsmännen i ett kommanditbolag är ansvariga enligt de insatser de gjort i bolaget. Däremot är aktieägarna i ett aktiebolag inte personligt ansvariga eftersom aktiebolaget är en skild juridisk person. När företaget växer och det till exempel behövs finansiering för större projekt så är det säkrare för företagaren personligen att ha aktiebolag och på grund av detta företagarens personliga ansvar och risker en faktor som påverkar ombildningen.

Den tredje och sista punkten i kategorin med faktorer som påverkar ifall en ombildning är lönsam är att det finns privat egendom som används i företaget. Om en enskild näringsidkare till exempel använder en hall eller ett garage i näringsverksamheten som företagaren äger privat så får inte företagaren betala hyra för utrymmet till sig själv (Tomperi, 2013). Den enskilda näringsidkaren får endast göra avdrag för utrymmet i beskattningen. I personbolag och aktiebolag är det däremot möjligt för bolaget att betala en skälig hyra till en bolagsman eller aktieägare för utrymmen som ägs privat men används i näringsverksamheten. Om en enskild näringsidkare vill kunna utnyttja möjligheten att företaget betalar hyra för den privatägda egendomen så löns det att ombilda till personbolag eller aktiebolag.

Den andra kategorin i checklistan är "*Saker att observera vid byte av företagsform*". Den första punkten i denna kategori är företagarens behov av privatuttag. Här menas att man bör observera ifall företagaren har behov av att göra stora privata uttag eller ifall företagaren klarar sig med en viss summa pengar varje månad som han eller hon kan lyfta som lön. Då man enligt Holopainen (2014) inte får göra privata uttag ur ett aktiebolag är det viktigt att företagaren klarar sig på den lön som är tänkt ska lyftas. I intervjuerna påpekade även alla respondenter att det är viktigt att företagaren förstår att det i ett aktiebolag inte är möjligt att göra privata uttag.

Den andra punkten i kategorin över saker man borde observera vid en ombildning är en eventuell driftsreservering. Som det nämns i teorin så kan en enskild näringsidkare eller ett personbolag göra olika frivilliga reserveringar, driftsreserveringar, och ifall man gjort en

sådan så måste man enligt Skatteförvaltningen (2020) då komma ihåg att reserveringen intäktsförs vid ombildning och räknas som skattepliktig inkomst i den företagsform där reserveringen uppstått. Driftsreserveringen är med andra ord något som bör observeras vid ombildningen då den kommer att räknas som skattepliktig inkomst i den gamla företagsformen.

Följande kategori är *”Då borde man fundera på en ombildning”*. Här är den första punkten att företaget har haft en snabb tillväxt. Speciellt respondent 1 och 2 påpekade i intervjuerna att en snabb tillväxt är en orsak till att man ombildar. Verksamheten har växt snabbare och mer än vad företagaren till en början trodde och den företagsform man började med kanske inte längre än den mest lönsamma. När företagets tillväxt varit snabb och det ekonomiska läget ser fortsatt bra ut borde man därför fundera på en ombildning.

Den andra punkten i kategorin är att resultat överstiger 40 000 euro och vinsten inte är tillfällig. När man till exempel ser på statens inkomstskatteskala för år 2022 så ökar skatten rejält vid 47 300 euro och enligt respondent 1 och 2 i intervjuerna så borde man börja ombilda när företagets resultat börjar ligga på runt 30 000 till 40 000 euro. Företagets höga vinst bör även vara bestående så att ombildningen även lönar sig i framtiden, vilket även påpekades i intervjuerna.

Den sista punkten som hör till kategorin när man borde börja ombilda är att det finns planer på generationsväxling eller försäljning av verksamheten i framtiden. Om man har planer på att företagsverksamheten ska gå i arv så borde man i tid fundera på att ombilda till aktiebolag. Enligt Suomi.fi (2020) utförs en generationsväxling smidigast i ett aktiebolag då det är möjligt att få skattelättnad, vilket gör det mer förmånligt. När det gäller att sälja sin affärsverksamhet är det även smidigare att göra detta med aktiebolag som företagsform då det enligt Suomi.fi (2020) inte är möjligt att till exempel sälja sin verksamhet genom aktieförvärv ifall man har enskild näringsidkare som företagsform. Med andra ord är både generationsväxlingen och försäljningen av verksamheten smidigare i ett aktiebolag, så ifall det finns planer på någon av dessa och är en enskild näringsidkare borde man fundera på att ombilda.

Checklistans sista kategori är *”Viktigt att tänka på ur en bokförarens synvinkel”* och består av punkter utifrån det som påpekats av bokförarna som intervjuats. Kategorins första punkt är att företagaren klarar av att ha aktiebolag som företagsform. Med denna punkt menas

att man som bokförare behöver tänka på ifall företagaren kommer att klara av bland annat den tyngre administrativa delen som ett aktiebolag har och ifall företagaren kommer kunna sluta göra privatuttag och endast lyfta den lön som planerats. Privata uttagen är något som alla respondenter i intervjuerna påpekade och det är viktigt att bokföraren tar detta i beaktande när man ska föreslå en ombildning.

Den andra punkten i denna kategori, och checklistans sista punkt, är att företagaren är ordningsam. Här menas att företagaren är ordningsam bland annat på det sättet att företagets alla kvitton sparas eller att det inte görs några privata inköp med företagets bankkort. Då det som enskild näringsidkare i princip inte är någon skillnad på företagets pengar och privata pengar går det lätt att boka upp ett inköp i bokföringen som privatuttag ifall kvittot saknas. I ett aktiebolag är detta inte möjligt och därför behöver företagaren spara alla kvitton till bokföringen och inga privata inköp kan heller göras från företagets bankkonto.

7 Avslutning

Detta kapitel kommer avslutningsvis att diskutera examensarbetets metod och resultat där syftet med arbetet och arbetets resultat kommer att bindas samman. Skribentens egna åsikter angående examensarbetet kommer även att tas upp i detta avslutningskapitel.

Arbetet har behandlat företagsformerna enskild näringsidkare, öppet bolag, kommanditbolag och aktiebolag och dessa företagsformers olikheter. Arbetet har även tagit upp orsaker till att man vill göra en bolagsombildning samt information om hur ombildningen går till rent praktiskt. Syftet med arbetet var att utforma en checklista som kunde användas av bokförare inför en eventuell ombildning. Målet med undersökningen var således att få en helhetsbild av ämnet bolagsombildningar från olika synpunkter.

Empirin genomfördes med en kvalitativ forskningsmetod i form av intervjuer med respondenter som alla har mycket kunskap och erfarenhet av bolagsombildningar på olika sätt. För att kunna utforma checklistan ställdes frågor till respondenterna utgående från den kunskap och erfarenhet de besitter. Intervjuerna gav många djupgående svar och valet av forskningsmetod kan anses bra. Resultatet med arbetet blev en checklista uppgjord utgående från arbetets frågeställningar med väsentliga punkter med tanke på arbetets syfte. Genom teorin och de kvalitativa intervjuerna kan man konstatera att syftet har uppnåtts och frågeställningarna har blivit besvarade.

Validiteten i arbetet kan anses vara hög, eftersom det resultat man kommit fram till kan kopplas till ämnet som skulle undersökas. Detta genom att syftet med arbetet uppfyllts och frågeställningarna i arbetet har besvarats. Intervjuunderlagen till de kvalitativa intervjuerna utformades utifrån den teoretiska delen i arbetet. Reliabiliteten kan även anses vara hög, eftersom alla intervjupersoner medverkade som planerat och de var eniga i sina svar i de mest väsentliga punkterna. Intervjuerna gjordes enskilt med alla respondenter och respondenterna hade inte tillgång till någon annans svar på de frågor som ställdes.

Förslag till vidare undersökning är att få ta del av ett fall där en ombildning ska planeras och utföras, till exempel från enskild näringsidkare via kommanditbolag till aktiebolag. Då skulle man kunna implementera checklistan i fallet och på samma gång få se hur processen

går till i verkligheten, hur den planeras och hur den bokförs. Det skulle göra att man får en ännu djupare och tydligare bild av bolagsombildningen.

Jag tycker att ämnet bolagsombildningar har varit väldigt intressant att skriva om då jag redan tidigare haft lite kunskap om ämnet som jag kunnat använda mig av men även fått ta del av ny intressant information. Jag har lärt mig nya saker som kan vara till stor nytta i framtiden i mitt yrke som bokförare. Bolagsombildningar är ett ämne som är viktigt för bokförare med tanke på rollen som en bokförare har i processen. Att få diskutera ämnet med kunniga personer har även varit väldigt intressant och lärorikt.

8 Litteraturförteckning

- Accountor. (den 14 mars 2021). *Toiminimi osakeyhtiöksi – miksi, milloin ja miten?* Hämtat från <https://www.accountor.com/fi/finland/artikla/toiminimi-osakeyhtioksi>
- Aktiebolagslag 624/2006.* (u.d.). Hämtat från www.finlex.fi
- Bryman, A., & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber.
- Holopainen, T. (2014). *Starta eget företag: praktisk handledning*. Helsingfors: Asiatieto.
- Immonen, R. (2018). *Yritysjärjestelyt*. Helsingfors: Alma Talent.
- Inkomstskattelag 1535/1992.* (u.d.). Hämtat från www.finlex.fi
- Lag om öppna bolag och kommanditbolag 389/1988.* (u.d.). Hämtat från www.finlex.fi
- Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. (den 29 september 2020). *Arrangemang vid företagsförsäljning*. Hämtat från <https://www.suomi.fi/foretag/forandringar-och-krisituationer/agarbyten-och-foretagskop/guide/att-salja-ett-foretag/arrangemangen-vid-foretagsforsaljning>
- Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. (den 29 september 2020). *Generationsväxling*. Hämtat från <https://www.suomi.fi/foretag/forandringar-och-krisituationer/agarbyten-och-foretagskop/guide/generationsvaxling>
- Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. (den 17 Januari 2022). *Företagsformer*. Hämtat från <https://www.suomi.fi/foretag/grunda-ett-foretag/foretagsformer>
- OP. (den 5 mars 2022). *När lönar det sig att ändra firma till aktiebolag?* Hämtat från <https://www.op.fi/foretagskunder/kundforhallande/grunda-foretag/franfirmatillaktiebolag>
- Patent- och registerstyrelsen. (den 1 juli 2019). *Förlust av aktiekapitalet*. Hämtat från <https://www.prh.fi/sv/kaupparekisteri/osakeyhtio/muutokset/aktiekapitalmenettaminen.html>
- Patent- och registerstyrelsen. (den 1 januari 2020). *Ombildning av öppet bolag eller kommanditbolag till aktiebolag*. Hämtat från <https://www.prh.fi/sv/kaupparekisteri/avoinyhtiojaky/muutokset/muutosoyksi.html>
- Patent- och registerstyrelsen. (den 24 februari 2021). *Ombildning av enskild näringsverksamhet till aktiebolag*. Hämtat från <https://www.prh.fi/sv/kaupparekisteri/yeh/muutokset/muutososakeyhtioksi.html>
- Skatteförvaltningen. (den 16 februari 2016). *Nettoförmögenhet i rörelseidkares och yrkesutövares näringsverksamhet i inkomstbeskattningen*. Hämtat från

https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48564/nettoformogenhet_i_rorelseidkares_och_y/

Skatteförvaltningen. (den 9 mars 2017). *Avdrag av rörelseidkares och yrkesutövares samt jordbruksidkares resekostnader*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48192/avdrag_av_rorelseidkares_och_yrkesutova2/

Skatteförvaltningen. (den 5 april 2018). *Kostnader för företagshälsovård för företagare i beskattningen*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48117/kostnader-for-foretagshalsovard-for-foretagare-i-beskattningen/

Skatteförvaltningen. (den 29 december 2020). *Hyra och utgifter för arbetsrum*. Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/rorelseidkare-eller-yrkesutovare/hyra-for-arbetslokal/>

Skatteförvaltningen. (den 29 december 2020). *Tillfällig arbetsresa och tilläggsavdrag*. Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/rorelseidkare-eller-yrkesutovare/tillfallig-arbetsresa-och-tillaggsavdrag/>

Skatteförvaltningen. (den 21 februari 2020). *Ändring av verksamhetsformen till aktiebolag*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48395/%C3%A4ndring-av-verksamhetsformen-till-aktiebolag2/

Skatteförvaltningen. (den 16 mars 2021). *Deklarationsanvisning – aktiebolag och andelslag*. Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/aktiebolag-och-andelslag/deklarationsanvisning/>

Skatteförvaltningen. (den 31 december 2021). *Deklarationsanvisning för öppna bolag och kommanditbolag*. Hämtat från www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/oppna-bolag-och-kommanditbolag/deklarationsanvisning/

Skatteförvaltningen. (den 21 maj 2021). *Ersättningar för arbetsreskostnader i beskattningen*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48013/ers%C3%A4ttningar-f%C3%B6r-arbetsreskostnader-i-beskattningen2/

Skatteförvaltningen. (den 1 januari 2021). *Förtäckt dividend*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48147/f%C3%B6rt%C3%A4ckt-dividend4/

Skatteförvaltningen. (den 17 januari 2022). *Beskattning av dividendinkomster*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/47901/beskattning-av-dividendinkomster3/

Skatteförvaltningen. (den 2 Mars 2022). *Deklarationsanvisning*. Hämtat från www.vero.fi

Skatteförvaltningen. (den 26 januari 2022). *Fordonskostnader för företagare*. Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/rorelseidkare-eller-yrkesutovare/fordonskostnader/>

Skatteförvaltningen. (2022). *Förvärvsinkomster*. Hämtat från <https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/skattekort-och-skattedeklaration/inkomster/f%C3%B6rv%C3%A4rvsinkomster/>

Skatteförvaltningen. (den 27 januari 2022). *Personalförmånerna i beskattningen*. Hämtat från https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/62486/personalf%C3%B6rm%C3%A5nerna-i-beskattningen6/#2.3-mottagare-av-personalf%C3%B6rm%C3%A5ner

Skatteförvaltningen. (den 15 februari 2022). *Årsanmälan om kapitalåterbetalningar som ska beskattas som överlåtelse, anvisning 2022*. Hämtat från <https://vero.fi/sv/skatteforvaltningen/kontakt-oss/blanketter/deklarationsanvisningar/arsanmalan-om-kapitalaterbetalningar-som-ska-beskattas-som-overlatelse-anvisning-2022/>

Tomperi, S. (2013). *Bokföring i praktiken*. Helsingfors: Utbildningsstyrelsen.

Tomperi, S. (2019). *Yritysverotus ja tilinpäätössiunittelu*. Helsingfors: Sanoma Pro Oy.

Tuokko. (den 18 Februari 2022). *Negatiivisen oman pääoman vaikutus yhtiön toimintaan*. Hämtat från <https://tuokko.fi/negatiivisen-oman-paaoman-vaikutus-yhtion-toimintaan/>

Intervjuunderlag Grupp 1

- Vad tar man oftast fasta på ifall man ska göra en ombildning? Vad utgår man ifrån?
- Vilka är de vanligast missarna/felen som görs vid bolagsombildningar?
- Vad är viktigt att tänka på för att undvika skattepåföljder?
- Varför väljer man i vissa fall att gå via kommanditbolag när man ombildar från enskild näringsidkare till aktiebolag?
- Vilka fördelar och nackdelar finns det med de olika sätten att ombilda?
- När ska man ombilda, kan det vara för tidigt eller för sent?

Intervjuunderlag Grupp 2

- Är det vanligt att företagaren själv vill ändra företagsform eller är det bokföraren som föreslår ombildningen?
- Hur viktig är bokförarens roll i ombildningen?
- Vad brukar företagarens reaktion vara vid förslaget om ombildning?
- Har företagaren förstått innebörden av ombildningen?
- Vilka problem kan uppstå vid en ombildning?

Checklista för bokförare inför en eventuell ombildning

Faktorer som påverkar ifall en bolagsombildning är lönsam

- Skatten som företagaren betalar
- Företagarens personliga ansvar och risker
- Det finns privat egendom som används i företaget

Saker att observera vid byte av företagsform

- Företagarens behov av privatuttag
- Eventuell driftsreservering

Då borde man fundera på en ombildning

- Företaget har haft en snabb tillväxt
- Resultatet överstiger 40 000 euro och vinsten är inte tillfällig
- Det finns planer på generationsväxling eller försäljning av verksamheten i framtiden

Viktigt att tänka på ur bokförarens synvinkel

- Företagaren klarar av att ha aktiebolag som företagsform
- Företagaren är ordningsam